У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City. N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 18. СЕРЕДА, 28-го СІЧНЯ 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, 28, 1970 No. 18. VOL. LXXVII.

ЗНИЩЕННЯ І ШКОДИ ВІД ЗЕМЛЕТРУСУ В БАНЯ ЛУЦІ ПЕРЕХОДЯТЬ УСЯКІ УЯВЛЕННЯ — ТВЕРДИТЬ ЙОСИП ЛИСОГІР ПІСЛЯ ВІДВІДИН В ЮГОСЛАВІЇ; ЕКЗЕКУТИВА ЗУАДК ВІДБУЛА НАДЗВИЧАЙНІ НАРАДИ, ПЛЯНУЄ ДАЛЬШУ ДОПОМОГОВУ АКЦІЮ

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 27 січня 1970

В АМЕРИЦІ

ПАНІ ДВАЙТ Д. АЙЗЕНГАВЕР ЗАЯВЛЯЄ з статті „Мої спогади про Айка", надрукованій в лютневім числі місячника „Рідерс Дайджест", що вона дораджувала своєму чоловікові після недуги серцевої атаки в 1955-му році, старатися про перевибір на президента, якщо він сам уважає, що друга каденція в Білому Домі не пошкодить йому. Президент Айзенгавер радився лікарів, дорадників і приятелів, що йому робити. Син його Джан та брат д-р Мілтон відраджували Айкові ще раз кандидувати з огляду на стан здоров'я. Пані Айзенгавер думала, що відхід із Білого Дому може йому пошкодити на здоров'ю і не відмовляла свого чоловіка від поновної кандидатури.

ДОРОГО КОШТУЮТЬ КАСТРА американські збирачі цукрової трощі, які поїхали на Кубу допомагати кубинцям збирати цю трощу, щоб кубинський диктатор міг виповнити ту квоту, яку сам собі встановив. З Америки поїхали на Кубу 216 американських прихильників комунізму на Кубі. Кожний із них зібрав трощі, з якої можна випродукувати цукру, що вартує 83 доляри. За транспорт кожного американського робітника треба було заплатити від 160 до 272 долярів, за харчі й інші потреби — 112 долярів. Коли все підрахується, то Кастро додав до цих американських помагачів коло 40,000 долярів. Та контрольозана економіка комуністичних держав не рахується з цим, їй іде про пропаганду в першу чергу.

КОШТИ БІБЛІОТЕКИ ІМ. ДЖАНА КЕННЕДІ від 1965 року збільшилися на 40 відсотків, і тепер треба бракуючу суму зібрати за допомогою нової збірки від жертводавців, що не буде дуже легке, бо ця справа вже не така актуальна, як була зараз після збивства президента Кеннеді в листопаді 1963-го року. В 1965 році кошти становили 20 мільйонів долярів, тепер вони збільшилися на 40 відсотків. Бібліотеку мають будувати на площі Гарвардського університету, де студіював покійний Президент. Один із членів комітету сказав, що можна б звернутися до Уряду. „Ми цікаві, сказав він, чи президент Ніксон схоче виявити тоді свою великодушність".

ПЕРЕВЕДЕНІ ОПИТУВАННЯ В 12-ОХ державах виявляють, що пересічно 54 відсотки опитуваних визнають ЗСА за провідну країну в наукових дослідах, 10 відсотків опитуваних уважають, що СССР є країною, де найкраще плекається науку, а 10 відсотків подані в користь Німеччини. 26 відсотків не дали відповіді. Пересічно 36 відсотків опитуваних уважаюь ЗСА за найсильнішу державу під оглядом мілітарним, 22 відсотки гадають, що наймогутніша країна під військовим оглядом — це СССР, а 15 відсотків, що це Німеччина. В 1959 році перше місце в справі науки зайняв СССР (42 відсотки), а ЗСА були на другому місці (23 відсотки); щодо військової сили, то СССР мав тоді 36 відсотків, а ЗСА — 24.

У СВІТІ

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ПЕРЕБУВАВ чотири дні нюйоркський сенатор Джекоб Джевітс, який мав теж одногодинну розмову з президентом Нгуєном Ван Тіє. Джевітс ствердив, що південно - в'єтнамські лідери мають зрозуміння для американського рішення відкликати з В'єтнаму свої війська, дармащо хотіли би, щоб той процес відбувався повільніше. Джевітс передбачує відкликання з В'єтнаму до кінця цього року всіх бойових формацій, — що наближується до плянів президента Ніксона.

АЛЕКСАНДЕР ДУБЧЕК ВІДЛЕТІВ з Праги до Туреччини, щоб перейняти там урядування, як чесько - словацький амбасадор. До останньої хвилини не було відомо, чи чеські сталіністи не переведуть скасування тієї номінації Дубчека, найбільш для сталіністів зненавидженої особи.

ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ПОГОДЖУЄТЬСЯ перебрати на себе безпосередньо поважну частину коштів утримання 210.000 американського війська, яке перебуває на її території. 100.000 дальших американських вояків стаціоновані в інших країнах Західньої Европи. У Бонні відбулася конференція з участю кількох американських сенаторів, які звернули увагу, що бюджетові ощадності примусять Америку до відкликання війська з Европи, якщо тих коштів не заплатять дані европейські держави.

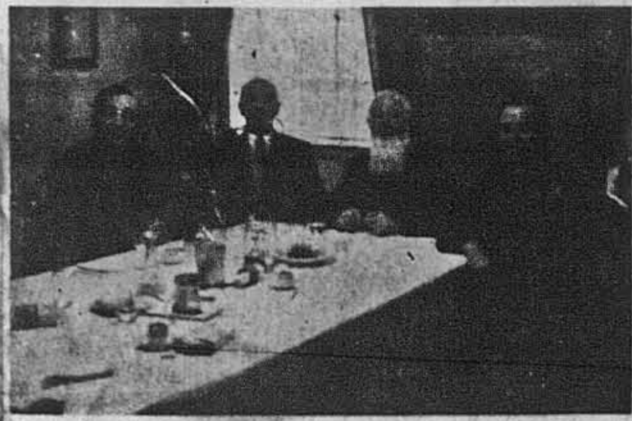
АПОСТОЛЬСЬКА СТОЛИЦЯ ВІДМОВИЛАСЬ признати дипломатичний статус новопризначеному радникові західньо - німецької амбасади у Ватикані тільки тому, що це — жінка. Західньо - німецький уряд призначив на те становище 44-річну Елізабет Мюллер, професійну дипломатку, яка впродовж останніх трьох років була членом німецької торговельної місії у Празі. Апостольська Столиця за традицією хоче мати діло тільки з дипломатами-мужчинами, а не жінками.

ЮГОСЛАВСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ТІТО ВИЇХАВ до Африки, щоб відвідати тамошніх сім держав: Танзанію, Замбію, Кенію, Етіопію, Судан, Єгипет і Лібію. 13-17 квітня відбудеться у Беоґраді нова конференція міністрів закордонних справ „невтральних", здебільша азійсько-африканських держав, і Тіто хоче приготовитись до зустрічі з різними „невтральними" африканськими лідерами.

У СТОКГОЛЬМІ ВИСТУПИВ з проповіддю в тамошньому протестантському соборі муринський лідер з Америки, наступник д-ра Мартіна Лютера Кінґа, пастор Ралф Аберneті, який скаржився на настрої більшости американського громадянства, що зупинюють поступ муринського населення та дякував Швеції за її підтримку для боротьби за зрівняння рас. Ту проповідь передавано через шведську радіостацію.

ГРЕЦІЯ НЕ ВЕРНЕТЬСЯ з цьому році до парляментарного устрою — заявив віце - прем'єр Стиліянос Патакос, ствердивши, що спершу теперішній режим мусить осягнути намічені ним цілі. У відповіді на неприхильне ставлення більшости західньо - европейських держав супроти теперішнього режиму в Греції, її уряд підписав торговельний договір з СССР і нав'язав торговельні взаємини з комуністичною Альбанією, з якою Греція довгі роки не мала ніяких зв'язків.

Філядельфія. — Знищення і шкоди від землетрусу, що стався з кінцем жовтня минулого року в Баня Луці й околиці, переходять усякі уявлення — твердить п. Йосип Лисогір, віце-президент Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, який з доручення Екзекутиви цього Комітету їздив минулого тижня до Югославії і в порозумінні і при допомозі Американської Амбасади в Беоґраді та місцевих властей та, зокрема, при допомозі Архиєпископа Гавриїла Букатка, відвідав охоплені землетрусом околиці. До Югославії, як інформовано, виїхав п. Й. Лисогір у понеділок, 19 січня, і повернувся в понеділок, 26 січня, на летовище Джана Ф. Кеннеді в Ню Йорку і негайно виїхав до Філядельфії, де відбулися надзвичайні наради Екзекутиви ЗУАДК, на яких він звітував про свою поїздку. Землетрус в Баня Луці та околиці — та знищення і шкоди від нього — на думку п. Й. Лисогора — не мали навіть малої частини тієї уваги в світі, на яку вони заслуговують. Це тому, що юґославські геологи й інженери наперед точно встановили час і місце землетрусу та евакуювали населення і цьому треба завдячувати відносно малі жертви в людях. Землетрус відбувся два рази і тривав по десять секунд, але земля справді „ходила ходором" і гуділа, викликаючи жах і паніку. Багато домів і хат лежать в руїнах, інші можуть в кожній хвилині розвалитись і тільки деякі можна буде направити та знову привернути до вжитку. Місцева влада та інші країни, зокрема Америка, Канада, Італія, Австрія, Німеччина негайно прийшли з допомогою потерпілим. З Австрії споваджено багато залізничних вагонів і їх перемінено на тимчасові приміщення для людей. Влаштовано кілька шпиталів, а Юґославський і Міжнародний Червоний Хрест забезпечили хворих і покалічених потрібними медикаментами і опікою. Поважну проблему становлять, крім мешкань, школи. Частину шкільних дітей перевезено до інших місцевостей, влаштовано деякі провізоричні шкільні приміщення. Від землетрусу минуло вже майже три місяці, але його нищівні наслідки видні на кожному кроці, що болюче відчувається, зокрема тепер, під час гострої зими. Між пошкодованими в Баня Луці є яких дві тисячі українців, а в потерпілих довколишніх селах українці становлять більшість. Деяку допомогу вже одержано, але вона ще довго буде потрібна. Тепер найбільше на потребу є одяги, взуття і харчі, а на довшу мету потрібно буде великих зусиль і коштів, щоб відбудувати зруйновані доми. Майже цілком знищені більшість українських церков і парафіяльних домів в околиці. Під час відвідин п. Й. Лисогора пошкодованих українців, вони очам своїм не вірили, що до них справді завітав представник українців з Америки, та що їхні брати за океаном турбуються їхньою долею і бажають їм допомогти. „Ми всі українці в Югославії обнімаємо і цілуємо вас усіх українців в Америці за те, що прислали нам п. Лисогора" — говорив Владика Букатко в суботу, 24-го січня, інформуючи телефоном ЗУАДКомітет про від'їзд п. Лисогора з Юґославії.

З поклоном у Владики. Приїхавши до Београду у вівторок, 20-го січня, віце-президент ЗУАДК Йосип Лисогір насамперед відвідав архипастиря українців католиків в Югославії Архиєпископа Гавриїла Букатка. На фото (зліва): генеральний вікарій Крижевецької єпархії о. Н.Н., п. Йосип Лисогір, Владика Букатко і о. шамбелян Альоїз Турк.

Українська родина біля Баня Луки. Колись вони мали хату і д[...] в хаті. Після землетрусу опинились у шатрі та майже без засобів до життя. Очікують порятунку від нас.

ПОВІДОМЛЕННЯ ЗУАДК

Негайно після надзвичайних нарад з участю п. Й. Лисогора в понеділок, 26-го січня ввечері, Екзекутива ЗУАДК проголосила таке офіціяльне повідомлення:

В понеділок, 26-го січня 1970, повернувся з Югославії віце-президент ЗУАДК п. Й. Лисогір, який їздив туди з доручення Екзекутиви ЗУАДК для перевірки розмірів знищення, які там в місцевості Баня Лука та околиці вчинив землетрус з кінцем жовтня м. р., та для встановлення на місці потреб і можливостей допомоги потерпілим від того землетрусу українцям. В Юґославії був п. Лисогір від вівтірка, 20-го січня, до суботи, 24-го січня, та в порозумінні і при допомозі Американської Амбасади і місцевих властей вповні виконав своє завдання. Негайно після його повороту в понеділок 26-го січня в приміщеннях ЗУАДКомітету відбулися надзвичайні наради Екзекутиви ЗУАДК, на яких п. Й. Лисогір склав точний звіт із своєї поїздки та рівночасно висловив цілий ряд своїх спостережень і рекомендацій щодо дальшого розгорнення і ведення більше ніж потрібної допомоги для наших братів в Юґославії.

Згідно із звідомленням п. Й. Лисогора, заподіяні землетрусом знищення вимагають передусім відбудови знищених житлових будинків. Для цього треба скоординованої і плянованої допомогової акції.

Після всебічної дискусії рішено, що президент ЗУАДК д-р Володимир Галан і віце-президент Йосип Лисогір негайно відвідають Вашинґтон для завершення переведених уже розмов з державними чинниками в справі допомоги потерпілим від землетрусу в Юґославії. На суботу, 31-го січня ц.р. на годину 10-ту перед полуднем скликається спільні наради Дирекційної Ради ЗУАДК та Координаційної Ради Суспільної Служби, яка складається з представників усіх українських допомогових установ і організацій в ЗСА та яка проголосить практичні пляни і заходи для дальшої допомоги.

Справа успішної допомоги потерпілим від землетрусу українцям в Юґославії вимагатиме поважних фінансових засобів. Тому закликається всі наші організації, як і загал нашого громадянства посилити акцію та збільшити свою жертвенність на допомогу потерпілим, пересилаючи свої пожертви до ЗУАДК на адресу: United Ukrainian American Relief Committee, 5020 Old York Road, Philadelphia, Pa. 19141.

Діти в провізоричній лікарні біля Баня Луки. Вони не знають і не розуміють того, що сталося та чому замість матерей в теплій хаті ними займаються чужі люди в непривітному шатрі. Нашими пожертвами допоможемо їм вернутись знову до своїх матерей в їхніх домах.

Президент поставив вето проти законопроєкту про збільшені видатки на шкільництво

Вашинґтон. — Президент Ричард М. Ніксон в телевізійній десятихвилинній промові ввечорі 26 січня подавав арґументи, чому він мусить поставити вето проти законопроєкту, який схвалив Конґрес, в якому призначено на один більйон і 700 мільйонів більше федеральних видатків на Департаменти Праці та Здоров'я, Освіти й Добродійности, як пропонував Уряд. Президент зазначив, що не є проти збільшення витрати на школи й на добродійні цілі, але він, як голова держави, мусить дбати про добро всіх громадян ЗСА, а не тільки якоїсь їх частини. Ніксон твердив, що збільшення видатків Конґресом є інфляційне, і воно було б шкідливе для мільйонів американців, які витрачали б більше грошей на кошти прожитку. Президент заявив, що коли Конґрес не збільшуватиме запропонованої Урядом суми на шкільництво, то на цьому не потерплять шкільні діти, бо всі вони зможуть користати зі шкільного навчання. Президент переслав вето до обидвох Палат Конґресу, які можуть перемогти це вето більшістю двох третіх голосів. В Сенаті існує певна можливість перемогти Президентське вето, бо Сенат прийняв шкільний законопроєкт більшістю 74-ох голосів, в чому були й республіканські голоси. В Палаті Репрезентантів важче буде знайти потрібну більшість двох третіх голосів, там демократи мають 245 конґресменів, а республіканці — 188.

Роковини Актів 22-го січня в Гартфорді

Губернатор стейту Коннектикат у присутності української делеґації Відділів УККА стейту, видає проклямацію з нагоди „Дня Української Незалежности" в роковини 22-го січня. Стоять (зліва): інж. Олександер Пришляк — голова Відділу УККА в Гартфорді, Христя Дутка — предстaв. СУМА в Гартфорді, о. Йосиф Шаловка — парох Української католицької церкви в Терривілл, Ірена Рочник — представ. Пласту в Ню Бритен, дост. Джан Демпсі — губернатор стейту Коннектикат, Богдан Д. Сокольський — голова Відділу УККА в Кольчестер, Марта Бойчук — учениця школи українознавства в Бриджпорт, Михайло Янович — представ. УККА в Вілліментик, Петро Бойчук — представ. УККА в Бриджпорт, Ярослав Гура — секретар Відділу УККА в Бриджпорт та о. Михайло Запаринюк — парох україн. правосл. церкви в Ню Бритен.

Гартфорд, Конн. (мш.) — Увійшло вже в традицію, що в місяці січні відзначуємо урочистими святкуваннями Роковини Актів 22-го січня проголошення незалежности і соборности Української Держави. Як в минулих роках, так і в цьому році українська громада в Гартфорді під проводом місцевого Відділу УККА приготовляється до гідного відзначення „Дня Української Незалежности".

Напередодні 22-го січня губернатор нашого стейту Джан Демпсі та посадник міста Гартфорду Антоніна Юселло прийняла на окремих авдієнціях українські делеґації і офіційно проголосила день 22 січня „Днем Української Незалежности" у нашому місті і стейті. На стейтовому капітолю та міській ратуші повівали в цей день українські національні прапори, як символи прагнення українського народу до самостійної державности.

В неділю 25-го січня ц. р., в українських церквах обох віровизнань були відслужені Св. Літургії за кращу долю та повне визволення страдницького українського народу. Святочна Академія для вшанування Незалежности і Соборности України відбудеться в неділю, дня 1-го лютого ц. р., о годині 5-ій пополудні у великій залі Українського Народного Дому при 961 Ветерсфілд Евеню в Гартфорді. Святочну промову виголосить д-р Степан Ріпецький, а в мистецькій частині візьме участь своїм гостинним виступом усім відомий молодий оперовий бас-баритон п. Андрій Добрянський та місцевий Український Хор „Діброва".

Повідомляють про резиґнацію Дубчека з членства в Центральному Комітеті Комуністичної Партії Чехо-Словаччини

Відень. — З достовірних джерел у Празі тут одержано вістку, що колишній перший секретар Комуністичної Партії ЧССР Александер Дубчек зрезиґнував, перед своїм виїздом до Анкари на становище амбасадора Чехо-Словаччини в Туреччині із свого членства в Центральному Комітеті цієї партії. Офіційне повідомлення про резиґнацію Дубчека мало б бути проголошене під час пленуму Центрального Комітету КПЧ, який починається в середу 28 січня ц. р. На цьому пленумі ЦК КПЧ, до якого належить 125 осіб, мають бути проведені й інші зміни в партійному і державному апараті Чехо-Словаччини. Мав би відійти із свого становища теперішній прем'єр Ольдрідж Чернік, який займає цей пост ще з квітня 1968 року. Останнім часом Черніка обвинувачували в різних „недоліках" народного господарства Чехо-Словаччини, зокрема в гострій нестачі палива. Черніка мали б усунути також із складу президії ЦК КПЧ. Призначать його, мабуть, на становище директора якогось індустрійного комбінату. Новим кандидатом на становище прем'єра чехословацького уряду називають Альойса Індру, беззастережного прихильника Москви і сталінських методів керівництва. Призначений амбасадор до Туреччини, Дубчек прибув туди вже в понеділок 26 січня ц. р.

Помер д-р Теодозій Комаринський

Ню Йорк. — У вівторок 27 січня ц.р. тут помер на 81-му році життя відомий громадський діяч сл. п. д-р Теодозій Комаринський, колишній адвокат у Городенці, кол. начальник суду у Снятині, Західня Україна, активний учасник визвольних змагань, член ОбВУА. Панахиди за спокій душі Покійного будуть відправлені в четвер 29 і в п'ятницю 30 січня о год. 8-ій вечора в похоронному заведені П. Яреми в Ню Йорку. Похорон відбудеться в суботу 31 січня з похоронного заведення Яреми о год. 9-ій ранку до церкви св. Юра, де о год. 10-ій буде відправлена Служба Божа і звідти на цвинтар Гейт оф Гевен в Ню Йорку. Осиротив дружину Дарію, дочку Віру з чоловіком Ярославом Криштальським та внуками Марком і Ромусею, і сестру Оксану Пристай.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Релігія і народність

Найвищий Суд в Ізраїлі, розглядаючи справу високого ізраїльського старшини - жида, дружина якого є англійкою, прийняв постанову, згідно з якою жидом є той, хто себе подає за жида без уваги на походження матері і віровизнання. На цій підставі суд вирішив, що цей старшина має право зголосити своїх двох малолітніх дітей, як жидів. Це рішення породило велике заворушення в цілому жидівському світі, в Ізраїлі й поза ним. Знаємо, що вже віддавна існував у жидівському суспільстві спір, в якому ортодоксальні жиди - традиціоналісти утотожнювали жидівську національність з мойсеєвим віровизнанням, проти чого застерігалися жидівські ліберали. Українців також цікавить питання спільности чи розмежування віровизнання й національности.

Відомо, що, наприклад, у Польщі між двома світовими війнами утотожнювано приналежність до Греко-Католицької Церкви з українською національністю, і хто виказав, що він є „гр.-кат." — того автоматично не допускали на державну службу, навіть на найнижчі ступні. Але й відомо, що існували в Галичині „латинники", визнавці Римо - Католицької Церкви, які почували себе українцями, були активними в місцевому громадському житті і, на превеликий жаль, опинилися між молотом і ковалом в останній світовій війні. Українці належать не тільки до двох історичних Церков, Православної і Католицької, але й до Протестантської. І нині вже ніхто не питається про віровизнання, якщо хтось признається до української національности.

Відомо, що Українську Православну, як і Українську Католицьку Церкву переслідувано в царській та пословерсальській Польщі і переслідується в большевицькій імперії. Вороги знають, що Церква була і є у нас завжди носієм також національної культури і національних ідеалів. Поляки руйнували православні церкви на Холмщині й Волині і вважали Святий Юр за символ ворожого собі українства. І москалі знищили Українську Автокефальну Православну та Українську Католицьку Церкви.

Відмежування Церкви від держави не відмежовує її від суспільства і від людини. Тому мав рацію о. д-р Василь Кушнір, який, відкриваючи Перший Світовий Конгрес Вільних Українців, заявив: „Якщо українська людина з будь - яких причин віддаляється від Української Церкви, то така одиниця, знаємо з досвіду, перестає бути українською людиною. З другого боку, коли Українська Церква з будь - яких причин відлучила б себе від української людини, тоді вона перестала б бути українською . . ."

Варшавська трагедія

У ці дні в заметеній снігом „людовій" Польщі, сателіті Москви, відбувались гучні свята й паради з нагоди 25-річчя визволення столиці Варшави від гітлерівських брунатних катів. Одночасно в Москві і в Києві також відбулись ювілейні вечори, зустрічі, концерти „на честь 25-ліття визволення Варшави". У Києві, наприклад, в Окружному Будинку Офіцерів, заходами Українського товариства дружби з зарубіжними країнами, відбулася зустріч совєтських старшин, які брали участь у боях під Варшавою, з генералом Війська Польського Владиславом Полянським та іншими представниками Польщі. Там були святкові промови, спогади, горілка і концерт. Одні й другі говорили про вірність „ідеям марксизму - комунізму", непорушність дружби „братніх країн соціялізму" та про причину їхніх святкувань — 25-ліття визволення Варшави. Але всі справді дружньо замовчували один страшний факт, що мав місце 25 років тому на польській землі.

Совєтська армія, відігнавши німецьких фашистів до Варшави, спинилась на передмісті Прага. В холоді січня 1945 року там розташувалось кілька совєтських армій з великою кількістю зброї, особливо ж гармат і танків. З Варшави щоденно проривались польські бійці - патріоти до зони розташування совєтських частин, прохаючи негайно кинути в бій з'єднання, бо повстала Варшава вже не мала сили боронитись від гітлерівців. Але совєтське командування з дня на день відкладало наступ. Тепер, з перспективи чвертьстоліття, після виявлення Катинської трагедії, після безлічі спогадів та опублікування численних документів, стало цілком ясно: Москва навмисне стримала свої армії під Варшавою, щоб гітлерівці винищили фізично героїв польського антифашистського опору. Сталін злонавмисне стримав свої танки на передмістях Варшави, щоб німці зліквідували польських патріотів.

Так зване совєтське „визволення" Варшави — один із злочинів комуністичної Росії, яка й далі продовжує цей злочин, окупуючи Польщу і тримаючи в тій країні великі частини совєтської армії.

ВЛАСНІ СИЛИ І МІЖНАРОДНА КОНЬЮНКТУРА

Мюнхен. — Республіка Біяфра впала під натиском переважаючих ворожих сил племени гауса в Нігерії. Але не ця перевага дала перемогу мусульманському народові над християнським народом Ібо, що створив у 1967 році республіку Біяфру. Доля хороброго і найкультурнішого африканського народу Ібо була вирішена поза Африкою — в Москві, в Лондоні і в Парижі, Вашингтоні, Ню Йорку, в Об'єднаних Націях.

Інтеліґенція народу Ібо — адміністратори, політики, журналісти, купці, промисловці — була на передових місцях Нігерії під колоніяльною владою Британії і після проголошення самостійности цієї країни з її 55 мільйонами мешканців. Це викликало між іншими племенами Нігерії заздрість, ворожнечу й ненависть до Ібо.

У 1966 р. північні нігерійці вчинили погром громадянам країни, що належали до народу Ібо: більше як 25 тисяч загинуло їх у тих погромах, а їхнє майно було розграбоване. Внаслідок цього почали вони масово втікати на південь у свою рідну країну. 1967 року проголошено незалежну республіку — Біяфру.

Здавалось би в нашій добі, коли так багато говориться про право народів на вільне самовизначення, Біяфра мусіла б зустрінути прихильність і міжнародне визнання. Альжирським патріотам, що боролися від 1 листопада 1956 ро. за відокремлення від Франції, допомагали або співчували Москва і Вашингтон, і в цілому світі преса писала про право Альжиру на самостійність. Інша ситуація склалася для Біяфри.

У Москві вирішили рятувати „єдину неділиму" Нігерію проти сепаратистів Біяфри. Урядові в Лягосі Москва постачала всякого роду зброю і бойові літаки. Чому це сталося? Адже ж Москва всюди, де може, пропаґандою і активною допомогою сприяє самостійницьким рухам у „капіталістичному світі". Мабуть володарі Кремлю хотіли допомогти нігерійським централістам задушити „сепаратистів" Біяфри, щоб цей приклад не викликав надій серед поневолених Москвою народів. Бо, мавши перед очима самостійну Біяфру, українці, литвини, грузини та й мадяри і чехи сказали б: „Чим ми гірші за Біяфру?"

Втручання Москви у війну в Нігерії викликало переляк у Лондоні: адже ж постала загроза, що Москва візьме під свою „високу руку" Нігерію, з її великими багатствами, зокрема джерелами нафти. Щоб забезпечити англійські впливи в Нігерії, рішено в Лондоні допомагати централістам проти „сепаратистів" Біяфри.

Французький президент де Голль, що літав свого часу в південно - східню Азію і промовляв прихильно до в'єтнамських комуністів, давав деякий час технічну допомогу армії Біяфри. Однак, бачучи, що північна Нігерія має велику перевагу над Біяфрою через масивну допомогу з Росії та Великобританії, французький уряд припинив постачання зброї армії незалежної Біяфри. В Парижі вважали за не вигідне для Франції зв'язуватися з слабшою стороною.

Коло 10 мільйонів народу Ібо, стиснені на невеликій території, попали в бльокаду, втративши доступ до моря. В Біяфрі бракувало зброї, харчування, літаків, приміщень, одежі. Літаки з харчами, які висилав до Біяфри міжнародний Червоний Хрест і церковні католицькі та євангельські організації, часто не долітали на місце призначення, падали від ворожої артилерії.

Масове вимирання людности Біяфри від голоду можна порівняти з голодом в Україні 1921 і 1933 років. Герої - патріоти Біяфри чули з Европи і з Америки „дружні поради" в дусі української приказки: „пускайтеся на дно, не тратьте сили"...

Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант нічого не зробив в обороні справедливої в и зводьної справи Біяфри, хоч мав можливість поставити проблему війни в Нігерії на обговорення в ОН.

Так перед очима цивілізованого світу гинули мільйонами громадяни Біяфри, дорослі й особливо діти від голоду й пошестей. Тепер армія Біяфри, знесилена боями і без зброї, здалася.

Московська „Правда" 12 січня 1970 р. видрукувала повідомлення свого кореспондента з Лаґосу про „великий успіх" нігерійського війська, у війні з Біяфрою. Цей кореспондент називає „фальшивими вигадками" чутки, що північні переможці чинять погроми проти цивільної людности в Біяфрі. „Правда" з виразною симпатією цитує слова прокомуністичної радіовисильні Ґвінеї, мовляв, „ті, що допомагали сепаратистичній ворохобні, тепер ллють крокодилові сльози".

Москва йде далі в своїй ворожнечі до „сепаратистів" Біяфри: мовляв, гуманітарні організації різних країн роблять без причини „шум" у справі допомоги населенню Біяфри. („Правда" з 12 січня ц. р.).

Уряд Нігерії заявив, „що всяка допомога людності Біяфри мусить іти лише через його руки. Москва цьому притакує, бо, коли допустити закордонні допомогові організації в Біяфрі, то це, мовляв, було б втручання у внутрішні справи Нігерії...

Лондон повідомляє, що в Нігерії є 240 тисяч тонн харчових продуктів, призначених на допомогу знедоленим мешканцям Біяфри. Але чи уряд Нігерії дозволить англійцям вести допомогову акцію для народу Ібо? І чи цей уряд утримає своє військо від погромів проти населення Біяфри? Цитовані слова московської „Правди" заохочують нігерійський уряд до дальшого виморювання голодом народу Ібо і до дальших погромів.

Трагічна доля Біяфри — це майже „шкільний приклад" із підручника міжнародної політики. Відомо, що нові держави рідко творяться мирним шляхом: так у 1905 р. від Швеції без війни відділилася Норвегія. Переважно народи здобувають державну незалежність в революціях і війнах. Для успіху боротьби нації за самостійність потрібні два компоненти: зорганізовані внутрішні сили і сприятлива міжнародна ситуація. Біяфра мала потріотичну, жертвенну людність, але міжнародна ситуація була несприятлива. Мільйони народу Ібо загинули, не здобувши волі.

Подібне було у нас в Україні в 1919 році. Польща і біла Росія мали матеріяльну й політичну поміч від держав Антанти проти України. Большевицька Росія мала політичну допомогу в міжнародному комуністичному русі і використала цей рух для поневолення України.

Коли тепер доводиться читати в деяких органах української преси слова про „всенаціональне повстання" в Україні, то виникає питання: а де ж сприятлива міжнародна ситуація, коньюнктура? В 1956 році угорська нація виступила збройно проти московської опіки, але всенаціональне п о встання задушили танки Хрущова. В 1968 р. чехи й словаки всенародно вирішили будувати „соціялізм з людським обличчям", і знаємо, чим це скінчилося. Навіть, коли б армія Чехо - Словаччини виступила збройно проти окупантів, то все одно Захід спокійно дивився б на цю „европейську Біяфру".

П. А.

В. Чапленко

СПОДІВАНИЙ ВІДГУК БЮРОКРАТІВ

(2)

І який це був авторитетний форум! Головним доповідачем був автор ще перед тим надрукованого проєкту Олекса Синявський, а участь ув о б г о ворюванні всього тексту цього проєкту брали всі тодішні видатні українські мовознавці — А. Кримський, Є. Тимченко, В. Сімович, багато літературознавців, письменників і освітніх діячів. Хоч головував на цій конференції суворий у мові й поведінці М. Скрипник, але я, як один із учасників (хоч тоді ще тільки аспірант науково - дослідної катедри), можу посвідчити, що й обговорення, і голосування кожного пункту відбувалося без ніякого тиску збоку влади та в атмосфері справжньої братерської єдности всіх українців. Пригадую, що це останнє відзначали із зворушенням і в промовах, і в приватних розмовах.

Про вільну атмосферу цієї конференції може свідчити й те, що тоді обговорили й проголосували навіть можливість латинізації українського письма. Проти латинізації особливо рішуче виступили західні українці, а К. Студинський, тодішній голова НТШ заявив, що він не сміє повернутись до Львова з такою постановою. За латинізацію ж був, наприклад, С. Пилипенко, урядово-партійний діяч, який навіть надрукував був латинкою ще перед тим у журналі „Червоний Шлях" листа в цій справі. Мені теж ця ідея була до вподоби (але тепер я був би проти, бо вважаю, що для української мови був би найкращим драгоманівський правопис, тобто латинізована кирилиця з додатком „j", а це зменшило б українську абетку — якщо викинути з неї й літеру „щ" — на п'ять знаків). Учасники конференції не тільки вільно голосували, а й виписували на дошці — хто хотів — проєкти для заміни „дж", „дз", що й досі є чи не найбільшою вадою українського правопису, бо вони порушують фонетичний принцип і призводять до неправильної вимоги написань типу „ходжу", „дзвін" тощо.

Отже, чи міг такий авторитетний форум за таких сприятливих обставин ухвалити щось шкідливе для розвитку української літературної мови? Я думаю, що всякому об'єктивному історикові ясно, що затверджений на цій конференції правопис — це було найкраще, що на тому етапі розвитку нашого письма було створене. Правопис 1928 року — то була синтеза східньої й західньої правописних традицій, як я це тепер, оглядаючись назад, визначаю. Показовою в цьому розумінні була моя розмова під час перерви з О. Синявським. Коли я сказав йому, що треба б поставити на голосування запровадження в норми літературної мови південно - східніх форм типу „ходю", „носю" (замість „ходжу", „ношу"), то він досить суворо відказав мені, що треба створити всеукраїнські норми, а не східньоукраїнські.

Якже правопис 1928 р. через три роки „похапцем" скасовано, то це сталося „порядком розгрому" всіх досягнень українізаційного десятиріччя, а не через його якусь нібито надмірну ускладненість.

А тимчасом учений В. Русанівський, не згадавши й словом того, як правопис 1928 року було створено, та замовчавши розгром українського культурного життя, тільки отією „ускладненістю" виправдує те, що „в 1932 р. НКО УРСР прийняв (? — В. Ч.) постанову про переробку правопису". До цього він ще додав, що „над його переглядом працювали такі визначні радянські вчені, як Г. Левченко, М. Грунський, Л. Булаховський, М. Калинович та інші". Він не випадково на чолі цієї групи поставив нікому невідомого на той час Г. Левченка, що його використав тоді А. Хвиля для знищення праці найвидатніших українських мовознавців того часу. Всіх інших трьох згаданих у нього мовознавців, як і отих „та інших", він причепив для солідности, та й були то більше російські, ніж українські мовознавці, яким доля української мови не дуже боліла.

Треба відзначити тут і той факт, що в жертву цій „реформі" українського правопису принесено тоді не тільки всіх тих мовознавців, що створили правопис 1928 р., а й багатьох учителів, які відважувались к р и тикувати цей „новий" правопис.

Я пригадую, що в газеті „Комуніст" писано тоді про одного харківського педагога, який сказав був учням про неправильне визначення звуків „ґ" та „г" в статті чи промові А. Хвилі. Того вчителя (на жаль, не пам'ятаю його прізвища), як можна думати, тоді знищено.

Антоненко - Д а видович згадує, що під час другої світової війни М. Рильський і П. Тичина хотіли були відновити літеру „ґ", та Русанівський про це анітелень. У питанні про потрібність чи непотрібність літери „ґ" і Антоненко - Давидович, і Русанівський виходять із частоти цього звука в українській народній мові, по-різному цю частоту вираховуючи. Антоненко - Давидович спирається на слова, зібрані в словнику Б. Грінченка (хоч це всіх випадків і не вичерпує, бож „ґ" може бути і з середині слова, як от у слові „хуґа"), а Русанівський усяко домагається цю кількість применшити, кажучи, що то здебільшого вузькі льокалізми, при чому тенденційно саме такі слова й згадує („ґайдарь", „ґальон" тощо).

У питанні про історію вживання в українському письмі літери „ґ" Русанівський виразно перекручує дійсність, коли пише, що „українська народна мова, як свідчать пам'ятки, не знала розрізнення „ґ" і „г". Згадані в нього „пам'ятки" тут ні до чого, бо, як відомо, до кінця XVIII ст. українська народна мова не була в літературному вжитку, але зате як тільки нею почали писати, так зразу й відчули потребу якось позначати живомовний звук „ґ". А звук цей в українській народній мові був з найдавніших часів, бо такі слова, як „хуґа", „дзиґа", „ґава" тощо, походять ще з того субстрату, що з нього утворилась не тільки українська мова, а й усі індоевропейські, як це я з'ясував у своїх етимологіях. Правда, і здавна цей звук був не такий систематичний, як звук „г", і його рідше вживано у вимові.

Але чи справді треба передавати тільки те, що часто в звучанні трапляється? Он росіяни вживають „ъ" (твердий знак) тільки в таких утвореннях, як съезд", „объявление", та їм ніхто не каже, що це зайва літера. Літеру „ё" (з двома зверху крапками) вони вживають тільки в букварях та для навчання „націоналів" російської мови, тобто уживають факультативно, там, де дуже потрібне. Це останнє можна було б висунути як компромісову розв'язку й питання про „ґ" в українському письмі, щоб його вживали бодай у початковій школі, привчаючи дітей до правильної вимови звука „ґ". Але київські „раби Москви", мабуть, і на це не відважилися б. Бо й статтю В. Русанівського треба вважати висловом урядово-партійного негативного погляду на цю справу. Це позиції бюрократів, які, оглядаючись на Москву, звідки тепер, як відомо, і формально керують освітою на Україні (бо українського національного міністерства освіти вже немає), не допустили ніякого обговорення цього питання, а натомість зразу ж накрили мокрим рядном ініціятора, що мав громадянську мужність висунути його на всенародний розгляд. Адже й редакція газети „Літературна Україна", надрукувавши статтю Антоненка-Давидовича з приміткою, що, мовляв, друкують її „порядком обговорення", поспішилася дати до єдиної в цьому „обговоренні" статті В. Русанівського примітку: „Публікуючи статтю В. Русанівського, редакція поділяє думку автора".

Зрештою, для тих, хто стежить за русифікаційним натиском на Україну, такий „відгук" на виступ Б. Антоненка - Давидовича, який у даному разі висловив турботу своїх читачів, не був несподіваний. Там же тепер не тільки „заморожено" процес дерусифікації української мови, а й свідомо не виконують навіть тих незначних відновлень у лексиці, що їх зроблено в недавно виданому „сірому" російсько-українському словнику. Наприклад, хоч у цьому відповідно до російського „примерний" подано тільки „зразковий", „взірцевий", у недавньому обговоренні нового колгоспного статуту вживали лише слова „примірний", міркуючи, либонь, так, що це тільки „основа" для різних його варіянтів, а не „зразковий" в розумінні „найкращий". Та насправді він знайшов не тільки „зразковий", а й „обов'язковий". Зрештою, для тих, що думають по - російському, будь-яке українське слово може здаватись „неточним" відповідником російського.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО „СОФІЇВКУ"

У „Свободі" з 15-го січня була вміщена цікава стаття інж. Семка про парк „Софіївку" біля Умані. В цей самий час американська преса принесла досить широке звідомлення про те, що совєтський уряд дуже зацікавлений туристикою і поширює мапи, щоб туристи могли вибирати, куди та чим їхати, очевидно не минаючи таких „русскіх" земель та міст як Крим і Київ.

Тому, що туристика вабить багатьох наших молодих людей, що, до речі, дуже добре, нам необхідно опрацювати і видати кількома мовами довідник з описом наших показових місць, як згаданий парк „Софіївка". Наші молоді мистці повинні туди поїхати, щоб увіковічнити в образах такі речі, які й нам і чужинцям напевно подобаються. Це була б одна з можливостей для поширення правди про наш Рідний Край, бо чогось ми й досі вперто тримаємося лише „бідної солом'яної стріхи", а маємо багато дечим похвалитись.

Дмитро Голушка
Лейквуд, Н. Дж.

Андрій Даріян Сольчаник

ШЛЯХАМИ ПОШТОВИХ МАРОК ЧЕРЕЗ УКРАЇНСЬКІ ТЕРИТОРІЇ

(3)

15. Одеса. Надрук: „Odesa Oct. 1941" знаходимо на серії румунських марок із жовтня 1941 р. Образ румунської артилерії під Одесою в 1941 р. начеркнено на марці (5 л. + 5 л.) Румунії з 1943 р. для вшанування сотих роковин румунської артилерії .

На совєтських марках з березня 1944 р. (30 к.), з 1961 р. (4 к.) та з грудня 1965 р. (10 к.) відзначено бої за Одесу в 1941 р. На двох марках з 1959 р. відмічено пасажирські морські лінії Одеса - Латакія (20 к.) та Одеса - Батумі (40 к.). Одеський морський маяк представлений на виданні (4 к.). з 10 квітня 1961 р. Пам'ятник матросам, що почали повстання на кораблі „Потьомкін" у 1905 р., представлено на марці (4 к.) з 20 липня 1965 р. Крім цього назву „Одеса" занотовано на двох марках з мапами СССР (40 к. — 81 жовтня 1949 р.; 1 р. — 9 листопада 1949 р.).

16. Переяслав. Картину Переяславської Ради в 1654 р. зустрічаємо на марці (1 р.) з 10 травня 1954 р.

17. Полтава. Місто Полтаву зазначено включно із назвою на марці з мапою Совєтського Союзу (40 к.) з 18 жовтня 1949 р.

18. Строгановка. Штаб М. Фрунзе в селі Строгановка під час боїв із військами ген. Врангеля в 1920 р. змальовано на марці (60 к.) з листопада 1940 р.

19. Харків. Пам'ятник Т. Шевченкові у Харкові, виконаний М. Манізером в 1935 р., видніє на совєтських марках з березня 1939 р. (60 к.) для вшанування 125-их роковин народження поета, 10 травня 1954 р. (40 к.) та 10 березня 1961 р. (4 к.) в століття смерти нашого пророка.

Харківський тракторний завод являється на марках (30 к., 1 р.) з 20 листопада 1947 р. Він почав працювати в 1931 р. Будинок, в якому відбувся т. зв. „Всеукраїнський З'їзд Рад" у 1917 р. в Харкові, бачимо на марці (4 к.) з 20 грудня 1967 р. Харків видніє включно з назвою на двох випусках із мапами Совєтського Союзу з 18 жовтня 1949 р. (40 к.) та 9 листопада 1949 р. (1 р.).

20. Херсон. Назву цього міста відмічено на марці з мапою СССР з 18 жовтня 1949 р.

21. Хотинь. Хотинський замок, що походить з XV ст., красується на румунських марках з 29 квітня 1928 р. (3 л., 5 л., 20 л.) в десяту річницю приєднання Басарабії до Румунії, з 1 грудня 1941 р. (50 б., 9.50 л., 25 л. + 1 л.) з нагоди приєднання Басарабії, з 8 червня 1940 р. (3 л. + 1 л. для відзначення 10-их роковин вступлення на трон короля Карла II, та з 11 жовтня 1941 р. (12 л. + 28 л.).

Хотинську каплицю знаходимо на марках Румунії (25 б., 5 л.) з 1 грудня 1941 р.

22. Шевченкове (до 1929 р. Кирилівка). Хата, де проживав Шевченко в цьому селі, заквітчує марку України (3 гривні) з кінця 1920 р. Проєкт марки виконав Микола Івасюк (1865-1930) згідно з рисунком самого Т. Шевченка з 1843 р. Вид сучасного села Шевченкове та хата Шевченка виступають на двох совєтських марках з 10 березня 1961 р. (3. к.) для відзначення століття смерти Кобзаря та з кінця лютого 1964 р. (3 к.) в 150-ті роковини народин поета.

Коли Крим належав до Російської СФСР, йому присвячено доволі багато випусків. Після приєднання його до України в 1954 р. появилось лише кілька марок, пов'язаних з Кримом.

Загальний вид Криму начеркнено на марках з 21 вересня 1938 р. (5 к., 10 к. — кримське узбережжя; 30 к. — захід сонця, 80 к. — кримські сади).

1. Алупка. Кіпарисовий ліс у цьому курортному місті на південому березі Криму зображено на марці (40 к.) з 21 вересня 1938 р.

2. Армянське. Назву цієї місцевости біля Перекопу відзначено на марці (30 к.) з мапою перекопської операції большевиків проти ген. Врангеля в 1920 р., виданій у листопаді 1940 р.

3. Гурзуф. Вид цієї відпочинкової місцевости на південному березі Криму накреслено на марках з 21 вересня 1938 р. (50 к.) та з 1959 р. (1. р.).

4. Керч. Місто Керч показано на мапі марки (20 к.) з 28 листопада 1951 р.

5. Ластів'яче Гніздо. Вілля на розі Ай-Тодор біля Ялти прикрашує 3 марки: з 21 вересня 1938 р. (15 к., 1 р.) та з 30 грудня 1948 р. (40 к.).

6. Лівадія. Селянську санаторію в цій місцевості біля Ялти відтворено на випуску (30 к.) з 10 вересня 1947 р.

7. Нікіта. Нікітський ботанічний сад біля цього села був заснований у 1812 р. ботаніком Християном Стевеном (1781-1863). Там росте чотири тисячі п'ятсот різних видів рослин. 150-літтю цього саду присвячений 4-вартісний випуск з 27 вересня 1962 р.

8. Перекоп. Назву „Перекоп" зазначено на 6-вартісній серії з листопада 1940 р., присвяченій 20-им роковинам перемоги большевиків над військами ген. Врангеля в 1920 р.

9. Севастопіль. Румунська артилерія в боях за Севастопіль у 1942 р. змальована на марці Румунії (7 л. + 7 л.) з 1943 р. для відзначення століття румунської артилерії. Бої за Севастопіль під час другої світової війни зустрічаємо на совєтських марках з березня 1944 р. (30 к.), грудня 1965 р. (10 к.), 24 липня 1962 р. (4 к.) та з 25 грудня 1968 р. (16 к.). Останні дві марки репродукують картину Олександра Дейнеки (нар. 1899 р.), учня Михайла Бойчука (1882-1939) в Харківському Художному Інституті, „Оборона Севастополя 1942 р.".

Століття оборони Севастополя російськими військами в 1854 р. під час Кримської війни відзначила совєтська пошта 3-вартісним випуском з 17 жовтня 1954 р. Пам'ятник адм. Корнілову, що брав участь в цій війні, зображено на російській марці (3 к.) з 1905 р. На цьому пам'ятнику видніє постать матроса Петра Кішки (1828-1882) із села Ометинці, тепер Вінницької області, що відзначивсь у боях за Севастопіль.

10. Симферопіль. Це місто в Криму зазначено разом із назвою на совєтській марці (1 р.) з мапою СССР виданій 9 листопада 1949 р.

11. Сімеїз. Кримська астрофізична обсерваторія в Сімеїзі біля Ялти видніє на совєтському виданні (40 к.) з серпня 1958 р. для відзначення 10-го З'їзду Міжнародного Астрономічного Союзу, що відбувся в Москві в 1958 р. Цю обсерваторію засновано в 1908 р.

12. Юшунь. Це село біля Перекопу занотоване на совєтській марці із мапою боїв за Перекіп, про яку вже згадано вище.

13. Ялта. Місто на південному узбережжі Криму. Воно виступає на совєтських марках (5 к., 15 к.) з 21 вересня 1938 р. Дім Чехова в Ялті відтворено на марці 40 к.) з 20 січня 1960 р.

Кубанські та Передкавказькі землі є останніми в нашому огляді. Деякі з наведених тут місцевостей лежать у далеко висунених мішаних територіях замешкалих українцями, де вони, одначе, в меншості. Очевидно, що всі місцевості не ходять

(Закінчення на стор. 3-ій)

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви висилати:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
5020 OLD YORK ROAD PHILADELPHIA, Pa. 19141

ШЛЯХАМИ ПОШТОВИХ МАРОК ЧЕРЕЗ УКРАЇНСЬКІ ТЕРИТОРІЇ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

у склад Української ССР і тому відомі світові як російські.

1. Гагри. Місто над Чорним морем на узбіччях Кавказу є кінцевою точкою української мішаної території. На 3-ох совєтських марках бачимо: Променаду (18 червня 1946 р. — 30 к.), відпочинковий дім „Ріца" (10 вересня 1947 р. — 30 к.) та вид на Чорне море (30 грудня 1948 р. — 40 к.).

2. Железноводське. Місто в Ставропільському краю біля підніжжя кавказьких гір. Належить до курортів групи Кавказькі Мінеральні Води. Марка (40 к.) з 10 вересня 1949 р. представляє санаторію ч. 41 ВЦСПС (Всесоюзный Центральный Совет Профессиональных Союзов).

3. Кисловодське. Місто в Ставропільському краю біля підніжжя Кавказу над річкою Підкумком. Курорт із групи Кавказькі Мінеральні Води. На шістьох совєтських марках: санаторія Державного Банку (листопад 1939 р. — 5 к.), санаторія ім. Кірова (10 вересня 1947 р. — 30 к.), колонада (30 грудня 1948 р. — 40 к.), санаторія ВЦСПС ч. 1 та ч. 3 (10 вересня 1949 р. — обидві по 40 к.) та Замок (20 липня 1966 р. — 10 к.).

4. Костромська могила. Це скитська могила біля станиці Костромської в Краснодарському краю. Золотий олень і прикраса щита (VI ст. пер. Хр.) з цієї могили заквітчують совєтську марку (4 к.) із 29 грудня 1966 р.

5. Краснодар. Назва цього міста появилась на марці з мапою СССР (18 жовтня 1949 р. — 40 к.).

6. П'ятигорське. Курорт у Ставропільському краю. Гаряче мінеральне джерело в цьому місті змальоване на совєтській марці (40 к.) з грудня 1948 р.

7. Сочі. Відома курортна місцевість, де відпочивав Сталін, та інші комуністичні вельможі, зображена на багатьох совєтських марках. У серії з листопада 1939 р. є санаторія РККА (Рабоче-Крестьянской Красной Армии) ім. Ворошилова (10 к., 15.), клінічний інститут ім. Сталіна (30 к.) та санаторія народного комісаріяту важкої промисловости (50 к., 80 к.). Дальші марки це санаторія „Рів'єра" (18 червня 1946 р. — 30 к.), „Нова Рів'єра", ім. Ворошилова та „Западуголь" (10 вересня 1947 р. — всі три останні 30 к.). Дендрарій у Сочі (40 к.) та автостраду ім. Сталіна (40 к.) знаходимо на марках з 30 грудня 1948 р.

Державний театр та санаторію ім. Фрунзе бачимо на марках (обидві 40 к.) з 10 вересня 1949 р.; готель „Кавказ" 16 к.) на випуску з 20 липня 1966 р. Загальний вид Сочі прикрашує марку летунської пошти (1 р.) з 9 листопада 1949 р.

8. Хоста. Цей курорт від 1961 р. входить у склад міста Сочі. В серії марок з 10 вересня 1949 р. видніють санаторії Міністерства шляхів та комунікації, ВЦСПС ч. 3 та енергетиків (всі три по 40 к.).

9. Черкеське (до 1937 р. Баталпашинське). Назву цього міста занотовано на марці з мапою СССР (18 жовтня 1949 р. — 40 к.).

Наступні ріки, що перепливають через українські території, начеркнено на марці із мапою европейської частини СССР (18 жовтня 1949 р. — 40 к.), одначе без назв: Бітюг (доплив Дону), Бог, Ворскло (д. Дніпра), Гнилий Тикич (д. Синюхи), Дінець (д. Дону), Дніпро, Дон, Ільовня (д. Дону), Кубань, Оскіл (д. Дінця), Синюха (д. Богу) та Сула (д. Дніпра). Там теж накреслено з назвою Чорне море.

Озівське та Чорне моря відмічено включно з назвами на марці, присвяченій Кахівській гідроелектрівні (28 листопада 1951 р. — 20 к.). Затока Сиваш біля Перекопу являється разом із назвою на марці (30 к.) з листопада 1940 р.

Наша поневолена батьківщина, не зважаючи на дискримінацію, здобула собі місце у мерехтливих хоромах поштової марки.

(Кінець)

ВІСТІ З НЮАРКУ-ІРВІНҐТОНУ

Ідучи за прикладом великих осередків скупчення українських поселенців, Відділ УККА Нюарку - Ірвінґтону й околиці вирішив за згодою редакції „Свободи" започаткувати хроніку подій з життя української громади нашого осередку. Пресова референтура відділу звертається до організацій і товариств Нюарку й околиці з проханням надсилати короткі вістки про свою діяльність до пресового референта відділу до використання у нашій хроніці.

Свято Державности. У неділю 25 січня в приміщенні „Ірвінґтон гай скул", з рамени Відділу УККА Нюаркської Округи, яким керує мґр. Ярослав Рак, відбулась святкова академія для вшанування Річниць Державности і Соборности України у формі УНР. П-а проф. Галя Клим відіграла на фортепіяні американський і український гимни, і вона ж супроводжувала всі наступні музичні точки. Після привітання громади мґр. Я. Раком, проклямацію губернатора стейту Ню Джерзі про Український День відчитали: українською мовою сумівка Анна Пацак, англійською А. Кейбіда; святкову промову виголосив проф. д-р Всеволод Ісаїв, підкресливши, як багато було зроблено за 1918-19 рр. в Україні в ділянці освіти й рідної культури. У мистецькій частині зібрані щиро оплескували блискучу оперову солістку Галину Андреадіс та відому піяністку Марію Цибик, пластуна-декляматора Юрія Чировського і виступ хору української католицької церкви, яким диригував маестро М. Добош. Всі мистецькі точки були вдало підібрані для вшанування Роковин. Пластуни й сумівці зібрали оплески глядачів за виставу інсценізації сл. п. проф. Володимира Радзикевича під назвою „Радісна хвилина". Академія піднесла на дусі українську громаду і ще тісніше пов'язала виростаючу тут нашу молодь з далекою непокірною Україною.

Координаційний Осередок Суспільної Опіки. Місцевий відділ УККА скликав 18-го червня 1969 р. конференцію представників церковних і світських організацій, які ведуть суспільну опіку. У висліді нарад і дискусій стверджено потребу створення в нашій громаді Координаційного Осередку Суспільної Праці, який повинен би нести моральну й матеріяльну допомогу всім українцям, які її потребуватимуть. Обрано організаційну комісію в складі: проф. М. Цяпка — голова, п-ні Н. Беднарська — заст. голови, п-ні М. Чайківська — секретар, п-ні Д. Кульчицька — фінансова секретарка, п. І. Пастух — касир, п-ні А. Хомова і п-ні О. Муссаковська — референтки. Що має зорганізувати згаданий осередок? Комісія підготовила відкриття Осередку Суспільної Служби — Бюро Порад, що відбулося 10-го жовтня 1969 р. у приміщенні місцевого відділу „Самопомочі" при 249 Стайвезант Авеню в Нюарку (телефон ч. 373 - 7839). Комісія попросила до співпраці наших молодих соціяльних працівників, які охоче заявили співпрацю. Це пані: Н. Беднарська, М. Чайківська і В. Сигалів, а багато допомагає дир. В. Кузик, що цілий день працює в канцелярії „Самопомочі". Дижури комісії відбуваються кожної п'ятниці від год. 12 - 2 дня. За порадами та інформаціями проситься голоситися особисто або телефонічно в урядових годинах.

Комісія Фонду Верховного Архиєпископа. 11-го січня 1970 р. відбулися збори Комісії Фонду Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви у діяспорі, на яких вибрано управу в складі: д-р Р. Кравчук — голова, д-р В. Віруцук — заст. голови, пані Н. Мандрусяк — секретар, д-р Д. Миндюк — фінансова референтка, п. А. Тимкевич — референт збірщиків та Контрольну Комісію, до якої увійшли: д-р І. Карапінка, д-р Ю. Кігічак і мґр. В. Сенежак. На членів управи вибрано і кооптовано ряд добровільно зголошених до співпраці в цьому великому ділі громадян Нюарку й околиці. Д-р С. Ворох, предсідник зборів, сердечно закликав всіх громадян цього терену включитися активно до співпраці для зібрання потрібних грошових фондів, щоб завершити велике культурно - наукове діло Верховного Архиєпископа.

Пластова Коляда. Пласт ходив з колядою в нашій громаді. Заколядовано $2,850, з чого призначено на потреби Пласту $1,800, на Українську Католицьку Церкву св. Івана Христителя в Нюарку — $450, та на жертви землетрусу в Югославії — $600.

Десятиліття діяльности Окружної Ради СУА. Окружна Рада Союзу Українок Америки, яка об'єднує 13 відділів із стейту Ню Джерзі, відзначатиме 8-го лютого десятиліття своєї діяльности. За її стараннням відбудеться у березні виставка українського народного мистецтва в нюаркськім музеї з концертом народних пісень і танків 8 березня. Подробиці будуть подані в оголошеннях.

Що було — що буде. Уже відбулися забави СУМА і ОДУМ-у, і Січі (24-го січня) а перед нами ще забава Пласт - прияту (31 січня) та Комбатантів (7 лютого). Український Музичний Інститут приготовляє виставку - казку „Снігуронька" та маскову забаву для дітей (1 лютого), а 32-гий відділ Союзу Українок Америки (англомовний) спразляє христини відділу (15 лютого). Подробиці імпрез будуть проголошені в часописах.

Іван В. Турянський
прес. реф. Відділу УККА

Нараджуються в справі продажу курей із недугою пістряка

Вашингтон. — Пані Вірджінія Навер, асистентка Президента в справах споживачів, заявила, що вона конферуватиме із представниками Департаменту Рільництва в справі рекомендованої зміни стандарту інспекції домашньої птиці. Справа в тому що 8 ветеринарів, спеціялістів від тваринних недуг запропонували щоб можна було випускати на ринок такі кури, які мають сліди недуги пістряка. Цю пропозицію має розглянути Головний лікар ЗСА. Пані Навер досі не знала нічого про цю пропозицію, згідно з якою можна б продати кури з пістряком, якщо вони огидно не виглядають. Згідно з пропозицією ветеринарів можна б продавати кури, коли мають в одному місці сліди пістряка, або пістряка на шкірі, бо тоді це місце з пістряком можна відтяти. Лікарі твердять, що нібито пістряк в курячому м'ясі не може заражувати людину. Покищо ще немає рішення в цій справі, але споживачі вже тепер настороженi при купні курятини, хоч ще нема на ринку курей із пістряком.

Середня Школа св. Василія Великого в Стемфорді працює

Середня школа св. Василія Великого в Стемфорді влаштувала 2 листопада 1969 року свято в честь о. Маркіяна Шашкевича.

На ту неділю припадали відвідини родичів, і саме тоді школа подбала про влаштування хоч скромного свята, яким можна показати життя і працю нашої молоді. Хоч погода не дописала, однак майже усі родичі були присутні. Академія почалася точно о годині 2 п. п. в шкільній залі. Учні прибрали сцену, а по середині сцени було відповідно освічене погруддя о. М. Шашкевича. Першою точкою був реферат українською мовою, який виголосив студент 4-го року Коцур Іван. Публіка нагородила рясними оплесками за змістовний і добре виголошений реферат.

Відтак слідував реферат англійською мовою, який виголосив студент 4-го року Шишка Петро, якого теж публіка нагородила рясними оплесками за цікавий реферат.

Далі слідувала програма: Студенти першого року виконали збірну деклямацію о. Маркіяна Шашкевича „Веснівка". Між студентами були такі, що на початку шкільного року починали українську мову від абетки, а на сцені не можна було пізнати, як гарно і чисто вимовляли слова „Веснівки". Другою точкою була деклямація, „Співець Божий" (К. Устияновича), яку виконали студенти II року.

Зі зворушенням виголошували слова із зверненими очима на погруддя.

Встань моя ненько!
Встань, тебе кличе
ранок весни!
Встань, моя мати,
встань, воскресни!

Слідуючою точкою була деклямація „Другий Мойсей" — студентів III-го року. Коли уставились студенти на сцені, а по середині освічений о. М. Шашкевич, виглядало це немов би живий образ. І здається, що не було на залі ні одної особи, яка б не стримала в собі віддих, коли всі разом вимовляли слова:

В часі страшного
розбою народів,
Обходимо цей Ювілей,
Тепер і наша
рішається доля
Будьже на другий Мойсей!

Кінцеву точку виконали студенти четвертого року — Володимир Стадник, Осип Лупань і Дмитро Шабля, які декламували „Отче Наш" Янова. Деклямація ця до глибини сердець зворушила публіку, оплескам не було кінця. Цей великий ентузіязм, який свято викликало серед родичів і студентів доказують те, що таких імпрез треба більше.

Вкінці учитель української мови і керівник програми Роман Романишин подякував усім студентам і родичам за численну участь та запросив на слідуюче свято, яке відбудеться 22 березня 1970 в честь Тараса Шевченка.

Я хочу ще підкреслити, що це свято дало подвійну користь, бо студенти писали самі реферати, молодші вивчали всі деклямації, а найкращі виголошували. Оцим складаю усім присутнім на нашій імпрезі щиру подяку рівночасно щиро запрошую на слідуючі імпрези, які влаштовуватиме наша школа св. Василія Великого в Стемфорді.

о. Лев Моско
(ректор середньої школи)

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВШ. О. С., Бриджпорт: Дякуємо за листа та пожертву для голодних у Біяфрі. Пожертву передано до канцелярії УККА разом з Вашою рекомендацією.

ВШ. І. Ів, Денвер: Спасибі за добре слово. Дай, Боже, і Вам!

ВШ. Д-р М. Б., Чикаґо: Дякуємо за знамениту працю про економіку сучасної України. Вкоротці використаємо.

ВШ. Д. М-к, Йонкерс: Дякуємо за листа, пригадку і копію допису. Ми, очевидно, не затримали оригіналу та все ще плянуємо окрему сторінку. Але, прийшли нові актуальні справи: „Церква в потребі", жертви землетрусу в Югославії — допоможемо по своїй спромозі і знову продовжуватимемо справу Катедри.

ВШ. Інж. А. Б., Ню Бронсвик: Дякуємо за відгомін і добру пораду для д-ра Б. Уже йому післали.

ВШ. С. М., Філядельфія: Дякуємо за вістку про таки справді „неймовірні збори". Маємо про них повідомлення також з інших джерел та з іншим насвітленням і з уваги на суперечності, ми воліли б поінформувати читачів тільки про факти, без їх насвітлювання і коментарів.

ВПРЕП. Мати Марія, ЧСВВ, Асторія: Дякуємо за „В дусі сучасности". Радо використаємо.

ВШ. М. К., Рочестер: Дякуємо за голос і документи в справі „Дивовижної інформації". Використаємо.

ВШ. І. С-М., Ню Йорк: Дякуємо за „Телеграму". Радо використаємо.

ВШ. І. М-ло, Мілвіл: Ви визнали свою помилку і це для нас вистачає. Оголошення будемо продовжувати.

„Хроніка текущіх событій" про націоналізм в СССР

Нелеґальне видання російською мовою в СССР, під назвою „Хроніка текущих событий" постійно чимало уваги присвячує Україні та українській проблемі, як і іншим націям в складі СССР. Тижневик „Українське Народне Слово" з Парижу з 11 січня 1970 р. помістив переказ змісту 10-го числа „Хроніки" з 31-го жовтня 1969 р. Між багатьма повідомленнями про нові арешти й суди над непокірними з різних націй, згадується про поширювану в Україні статтю з підписом „Малорос". Та стаття є відповіддю на писання якогось українського ренеґата з Башкирії до ЦК КПСС у Москву, в якому той нарікав на „стоголову гідру націоналізму", що шириться в Башкирії. У відповіді „Малорос" аналізує глибокі причини національних конфліктів, називає власними іменами бюрократичних партійних русифікаторів в СССР і згадує про „російський партійний шовінізм". „Малорос" висловлює в своїй підпільній статті попередження, що „доки російська імперія не перетвориться на Союз Совєтських Соціялістичних Республік (кожне слово тут повинно стати 'актом!), доти ворожнеча буде зростати. „Стоголова потвора націоналізму щойно починає відгукуватись на блага московського уряду".

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що дня 24-го січня 1970 року по довгій і тяжкій недузі упокоївся в Бозі на 77 році життя, наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО І ДІДУНЬО

бл. п.
МИКОЛА КРИВОПУСК

кол. хорунжий Армії УНР

ПАНАХИДА в середу, 28-го січня 1970 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів при 109 E. Tabor у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН в четвер, 29-го січня 1970 р. о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви Непорочного Зачаття в Melrose Park, Old York Rd. & Valley Rd., Філядельфія, Па., і після Служби Божої на цвинтар на Факс Чейс.

У глибокому смутку:
дружина — ІВАННА
донька — ІРИНА ДОБРОВОЛЬСЬКА з мужем ЯРОСЛАВОМ
син — РОМАН з дружиною МАРІЄЮ і дітьми

Замість квітів, просимо складати пожертви на потерпілих українців в Югославії.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що в Торонті, Канада, дня 13-го січня 1970 року на 69-му році життя, по довгій і тяжкій недузі, відійшов від нас наш Найдорожчий і Найліпший

МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.
Інж. КОНСТАНТИН БАЛАС

учасник Визвольних Змагань, доцент Варшавської та Львівської політехніки, член Т-ва Українських Інженерів Америки та довголітній працівник Гайдра.

У безмежному болю:
МАРІЯ з ТРАСЕВИЧІВ — дружина
мґр. ЛЯЛЯ — донька з чоловіком мґр. ЗЕНОНОМ БАГАНИ
БОГДАНКА і ІВАНКА — внучки
МИХАЙЛИНА і ІВАН СТЕФАНЮКИ з Родиною
ЮЛІЯН і ДОМНА ТРАСЕВИЧІ з Родиною
ВОЛОДИМИР і ЛЮСЯ ТРАСЕВИЧІ з Родиною
ВАСИЛЬ ТРАСЕВИЧ з Родиною

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Сотника Армії УНР
АНДРІЯ ДІТКОВСЬКОГО

на Суспільну Службу Комбатантів зложили:
по 10.00 дол. — Бугайський Василь;
по 5.00 дол. — Алексевич Микола, Суржко Матвій, Ковальчук Сергій;
по 3.00 дол. — Куряча Катерина, Ткачук Василь, Ткачук Дмитро;
по 2.00 дол. — Тиницький Володимир, Деревянко Калістрат, Пришибиський Павло, Розпутько Андрій, Макаренко Борис, Тещук Тихон;
по 1.00 дол. — Цедасюк Макар, Гурський Пантелеймон, Матвієнко Яків, Трохименко Клим, Пасічник Кирило, Омелюсік Тамара, Гулєвський А., Мельник Іван.

УПРАВА ВІДДІЛУ ОбВУА у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Замість квітів на свіжі могили Покійних:
сл. п. інж. ІВАНА РУБЛЯ і
сл. п. дир. ІВАНА ШЕПАРОВИЧА
жертвуємо
$30.00 на Фонд Церква в Потребі та
$20.00 на Фонд Допомоги Потерпілим від Землетрусу в Югославії.

Родинам Покійних висловлюємо наші глибокі і щирі співчуття.

Оксана і Орест КЛЮФАС

Замість квітів на могилу
бл. п. ІВАНА ШЕПАРОВИЧА
склали на Фонд Патріярхату

Ірина КОРОЛЬ	5.00 долярів
Стефа і Ігор КОРОЛЬ	10.00 долярів

ОбВУА — ВІДДІЛ ЛОС АНДЖЕЛЕС
складає 10.00 долярів
на Англомовну Енциклопедію Українознавства,
замість квітів на свіжу могилу
б. сотника Армії УНР
сл. п. ЄВГЕНА ДЕШКА

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
СИНА і БРАТА

св. п.
ЮРІЯ ВОЛОДАРЯ КОРОЛЯ

пластуна-юнака і учня Школи св. Юра в Ню Йорку, будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в П'ЯТНИЦЮ, 30. СІЧНЯ 1970 р. о год. 8-ій рано в Церкві СВ. ЮРА при Сьомій вул. в НЮ ЙОРКУ;

в НЕДІЛЮ, 1. ЛЮТОГО 1970 р. о год. 9-ій рано у Церкві СВ. О. НИКОЛАЯ при 19-ій вул., між 5 а 6-ою Аве. в ПОЛУДНЕВІМ БРУКЛИНІ, Н. Й.

БАТЬКИ І СЕСТРИ з МУЖАМИ

В ТРЕТЮ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Дорогої МАМИ

бл. п.
Михайлини Бунячевської

буде відправлена

ПАНАХИДА

в УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ АВТОКЕФАЛЬНІЙ ЦЕРКВІ в БАВНД БРУКУ, Н. Дж.
в НЕДІЛЮ, 1-го ЛЮТОГО 1970 РОКУ о год. 11:30 ранку

Родину і Знайомих запрошують

ДІТИ

Ґолда Меїр задоволена заявою през. Ніксона в справі допомоги для Ізраїлю

Єрусалим. — Прем'єр ізраїльського уряду Ґолда Меїр висловила своє задоволення з приводу послання президента Ніксона про підтримку для Ізраїлю, як однієї із дружніх до ЗСА держав. Передав це послання президент Ніксон надзвичайній конференції провідників американських жидів, яка відбувається тепер у Вашинґтоні. У своєму посланні президент Ніксон ствердив, що мир на Середньому Сході може бути встановлений тільки шляхом безпосередніх переговорів між Ізраїлем й арабськими державами і заявив, що ЗСА постачатимуть військовий виряд Ізраїлеві, так само, як й іншим державам, із якими ЗСА перебувають у дружніх взаємина Водночас із цим президент Ніксон запевнив провідників американського жидівства, що не може бути ніякої мови про якусь ізоляцію Ізраїлю, бо ЗСА підтримували і будуть підтримувати Ізраїль, як дружню до них державу. Приймаючи із задоволенням послання Ніксона, Ґолда Меїр заявила, що це послання є виразним виявом турботи ЗСА щодо безпеки й суверенности Ізраїлю. Конференція американських жидів, яка радить тепер у Вашинґтоні, виступила гостро проти пропозицій, щоб справу конфлікту між Ізраїлем й арабськими державами передати на розгляд чотирьох великодержав. Американські жиди висловлюють погляд, що замирення на Середньому Сході можна встановити тільки шляхом безпосередніх переговорів між Ізраїлем й сусідніми арабськими державами.

В Єгипті розстріляли чотирьох старшин за слабий спротив ізраїльцям

Каїро. — Чотирьох старшин розстріляного в Єгипті і кільканадцятьох здеґрадовано й покарано в'язницею за занедбання оборони проти минулотижневого рейду ізраїльських парашутистів, які майже без спротиву збоку єгипетського захопили, розмонтували й вивезли до Ізраїлю протилетунську радарну стацію, що її дали Єгиптові Совєти коштом одного мільйона дол. Совєтські військовики, які перебувають в Єгипті, як „дорадники" й інструктори, висловили з цього приводу велике невдоволення і президент Абдель Нассер рішив гострими засобами піднести дисципліну та вояцьку мораль у своєму війську. Проте наприкінці минулого тижня ізраїльці перевели новий подібний наскок на скельний острівець Шадван при вході до затоки Суезу, захопили тамошню радарну стацію й перебували на острівці 30 годин, після чого залишили його, знищивши всі споруди та забравши з собою радарні інструменти. У битві на тому острівці згинули 30 єгипетських вояків а 62-ох забрано в полон. Згинули теж дальших 40 єгипетських вояків у човнах, якими вони старалися приплисти на відсіч: ізраїльці ті човни затопили. В минулу неділю ізраїльці пошкодили теж допоміжний воєнний корабель недалеко Шаднану. Єгипетські власті закинули Ізраїлеві затоплення неозброєного торговельного корабля, що стрінулось з запереченням збоку Ізраїлю. Зате в ізраїльському порті Еляті стався вибух амуніції на вантажному авті, при чому згинуло 19 ізраїльських вояків. Арабська теористична організація призналася до виконання атентату. Проте не вгавають посередницькі заходи, щоб довести до замирення на Близькому Сході. Еспанський міністер закордонних справ Ґреґоріо Льопез Браво прибув в минулу суботу до Каїро і довго конферував з президентом Нассером.

ЗВІТ

КОМІСІЇ ФОНДУ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА при Комітеті Об'єднаних Американсько - Українських Організацій Великого Ню Йорку

Слідуючі особи зложили пожертви на Фонд Верховного Архиєпископа в часі від 21 грудня 1969 по 10 січня 1970 р.:

По 1.000.00 долярів: д-р И. Ґумовський, д-р Е. Клюфас (раніше $ 1.000.00), Е. і Я. Куровицькі. (раніше $ 2.030.00), И. Лисогір (раніше $ 1.000.00), та Т-во за Патріярхальний Устрій УКЦ разом із б. Прочанами до Люрду.
Разом — $ 5.000.00

По 750.000 долярів: Т. Гринів (раніше $ 250.00)
Разом — $ 750.00

По 500.00 долярів: А. і Т. Осадци (раніше $ 1.000.00), та М. Пирський (раніше $ 500.00)
Разом — $ 1.000.00

По 260.00 долярів: д-р Б. Олесницький (раніше 1.000
Разом — $ 260.00

По 250.00 долярів: В. Дармохвал (раніше $ 285.00), О. і С. Диби (раніше $ 500.00), Я. і Н. Пастушенки (раніше $ 525.00), В. Сушків (раніше $ 500.00), Т. Шлапак — в пам'ять бл. п. В. Шлапак, та А. і В. Шумейки (Агенція Ковбаснюк) — раніше $ 500.00
Разом — $ 1.500.00

По 200.00 долярів: Л. Єднака, д-р Б. Панчук (раніше $ 200.00), В. і А. Петришин, П. Пшик, Я. і І. Щербанюк (раніше $ 250.00)
Разом — $ 1.000.00

По 150.00 долярів: П. Оприск
Разом — $ 150.00

По 110.00 долярів: УНС - Відділ 325
Разом — $ 110.00

По 100.00 долярів: М. і Е. Богдан (раніше $ 150.00), д-р Я. Восвідка (раніше $ 1.000.00), І. і О. Гірний, Б. Голюка, І. і М. Книш (раніше $ 150.00), д-р В. Кокорудз, Д. і С. Косович, О. Кушнір, Р. і М. Кушнірі (раніше $500.00), Я. Падох, д-р Т. і І. Парфанович, С. Савчук (раніше $ 100.00), д-р М. Семчишин, д-р О. Сидоряк, М. Троян, та Б. і Б. Худьо
Разом — $ 1.600.00

По 75.00 долярів: Р. Іваницький
Разом — $ 75.00

По 61 долярів: Лісові Чорти — в пам'ять бл. п. М. Хамули
Разом — $ 61.00

По 60.00 долярів: д-р Я. і М. Макарушки
Разом — $ 60.00

По 50.00 долярів: М. і І. Білан, І. і Ю. Вертипорох, Г. Волошинович — в пам'ять бл. п. В. Шлапак, В. і М. Ворох, Р. Кекіш (раніше $ 100.00), Л. Луців, Т. Пшик, П. Шарко, М. і Ю. Чаплинські
Разом — $ 450.00

По 48.00 долярів: Т-во за Патріярхальний Устрій УКЦ у Вашинґтоні
Разом — $ 48.00

По 30.00 долярів: Я. Дацків, Ю. і Д. Костів, та Є. і М. Лозинські (раніше $ 25.00)
Разом — $ 90.00

По 25.00 долярів: В. Дебайло, О. і Є. Кекіш, А. Мотиль, С. і А. Никифоряки, В. і Н. Онишкевич, Я. і С. Петеш, Родина Березів з Бучача, та Б. Хабурський
Разом — $ 200.00

По 20.00 долярів: М. Брозина (раніше $ 30.00), О. Дацків, та Р. і Я. Клюфас (раніше $ 30.00)
Разом — $ 60.00

По 15.00 долярів: И. Пшик
Разом — $ 15.00

По 10.00 домярів: М. Рогозський, Р. Слиш, УНС-Відділ 15, та Р. і О. Чавс
Разом — $ 40.00

По 5.00 долярів: М. Ганущак — в пам'ять бл. п. І. Шепаровича, та М. Кучер (раніше $ 5.00)
Разом — $ 10.00

Разом отже одержано		$ 12.479.00
Дописано відсотків		6.95
Разом прихід від 21.XII. 69 — 10.1.70		$ 12.485.95
Раніше одержано		70.082.63
Разом зібрано		$ 82.568.58
Переслано Їх Блаженству:		
1. лют. 69	$ 60.000.00	
2. 25 червня 69	1.500.00	
3. 3 січня 70	20.000.00	$ 81.500.00
Остало в банку		$ 1.068.58

За Президію Комітету:
Роман Гуглевич — голова

За Комісію Фонду Верховного Архиєпископа:
Д-р Богдан Олесницький голова — **Ераст Куровицький** скарбник

Харківська область у полоні великих снігів

„Нині, коли пишуться ці рядки, Харків, міста й села цієї області перебувають у полоні снігової бурі", — повідомила московська „Правда" з вівтірка 20 січня. В суботу холодний дощ раптово перетворився на великий снігопад із штормовим вітром. Впродовж трьох днів у Харкові й ін. містах області не працювали фабрики й інші установи, бо все було занесене високим снігом і сковане морозом. Біля тисячі шоферів зібрались на дорогах, розкладаючи вогнища, щоб не замерзнути; їх розібрали селяни із сусідніх сіл. В багатьох місцях перервано телефонічний зв'язок, вийшли з ладу мережі електричних передач, „багато колгоспів і радгоспів залишилися без електричної енергії". У понеділок на дороги було вислано 600 снігорозчищувачів, бульдозерів та ін. машин, у Харкові фабрики й підприємства почали працювати з вівторка, але перед тим сніг там розчищали, крім машин, 10 000 людей. Сотні автомашин все ще стоять на заметених снігом і скованих лютим морозом автошляхах.

МИКОЛА ДЗЮБА

(Посмертна згадка)

В нічну ранішню годину 8-го грудня 1969 р. із загального шпиталю у Саґінав неслася сумна вістка до Торонта і Клівленду, що Всевишній Господь покликав до Себе Миколу Дзюбу. Тлінні останки покійного перевезено до Торонта і там 9-го і 10-го грудня відправлено Панахиди в похоронному заведенні Кардинала, а 11-го грудня в церкві св. Покрови по відправленню Богослуження знов лунала „Вічная пам'ять" і ще один син українського народу відійшов у вічність. На місце вічного спочинку відпровадили Миколу оо. Джулинський, Стефанів і Хабурський, брат покійного Ярослав Дзюба з дружиною та дітьми і численні знайомі. На цвинтарі Глендейл спочив струджений Микола, бо його життєвий шлях не був легкий.

Народився 14 лютого 1914 року в Лисівцях, повіт Заліщики. Вже з ранньому дитинстві померла Миколі мати, а ледви встав зі шкільної лавки, мусів відбувати військову службу, а опісля важкий полон. Пізніше прийшла скитальщина по таборах в Німеччині, а в 1951 р. виїхав до ЗСА. Тут покійний Микола взявся до праці і здавалося, що зоря щастя блиснула на його життєвому шляху, але і то не довго, бо вже на 55-му році життя покликав Всевишній його до Себе. Покійний вів життя християнина, бо не забував ні за людське, ані за Боже. Про це свідчать його численні жертви на українську кат. церкву і на різні наші українські організації. Навіть у свойому тестаменті залишив даток на українську кат. церкву у Флінті, Мишиґен, на українську католицьку церкву св. Покрови в Торонті, на старечий дім ім. Івана Франка у Торонті і на український щоденник „Свободу".

Трудився покійний Микола, аж поки не заснув вічним сном. Хай пошле йому Всевишній вічну пам'ять, а канадійська земля нехай буде йому легкою.

Любомир Яківчук

Товариство Ґрадуантів міста Ню Йорку активізується

Товариство Ґрадуантів в Ню Йорку започаткує свою діяльність вечіркою в суботу 7-го лютого 1970 о годині 9-ій. Вечірка відбудеться у приміщенні „Топ оф де Парк рум" при Нюйоркському Університеті. Приємне товариство, перекуска і прекрасний вид міста — це є головні атракції вечірки ґрадуантів. Подібна вечірка минулої осени мала великий успіх, було присутніх понад 150 ґрадуантів у віці 25 - 30 років. Поміж ними такі визначні молоді українці, як Володимир Одайник, молодий професор і автор. Вечірка минулого року здобула похвалу, і ми надіємося, що цього року навіть більше ґрадуантів завітає до нас.

Товариство Ґрадуантів в Ню Йорку організує Українська Студентська Громада міста Ню Йорк. Ця організація є головно для молодих людей у віці 24 -33, котрі зацікавлені у товариських і освітніх можливостях такого товариства. ГоловаУСГ Ню Йорк, Юрій Савицький, надіється, що Товариство Ґрадуантів зросте більше як В нюйоркській околиці є кілька разів більше ґрадуантів, як студентів, і Товариство Ґрадуантів є конечно потрібне, щоб тих людей притягнути до нашого життя. Голова Товариства Ґрадуантів, Роман Купчинський заявив, що ґрадуанти мають більше вільного часу, і тим самим можуть більше праці присвятити українській спільноті.

Заплянозана програма Товариства Ґрадуантів включатиме ряд семінарів на актуальні теми, вечори української поезії, товариські зустрічі і промови. Більшість цієї програми буде влаштована на спілку з УСГ Ню Йорк. Маємо надію, що наша програма здобуде прихильників серед „старшої молоді", і наше товариство скоро зросте.

Дальші інформації в справі Товариства Ґрадуантів можна отримати від Романа Купчинського телефон (212 TA-7-8022), або написати на адресу УСГ Ню Йорк: Український Народний Дім 140-142 2 аз. Ню Йорк, Н. И., 10003.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 31-го СІЧНЯ 1970 р.

ГАРТФОРД, Конн. Річні загальні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 277 Відд. о год. 7-ій веч. в малій залі УНДому при 961 Ведерсфілд Аве. На порядку: звіт уступаючої управи і вибір управи на 1970 р. Проситься чл. прибути на збори. Секретар приймає чл. вкладки і полагоджує чл. справи кожної п'ятниці і суботи від 6-9 год. веч. в УНДомі. — В. Василенко, предс., П. Дутка, касир, Е. Гомотюк, фін. секр., Б. Мусій, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 1-го ЛЮТОГО 1970 р.

БРУКЛИН, Н. И. Місячні збори 66-го Відд. о год. 2:30 по пол. в мешканні при 25 Лефферто Аве. Проситься чл. прибути, бо будуть вирішені важні справи. — А. Дубас, секр.

НЕДІЛЯ, 8-го ЛЮТОГО 1970 р.

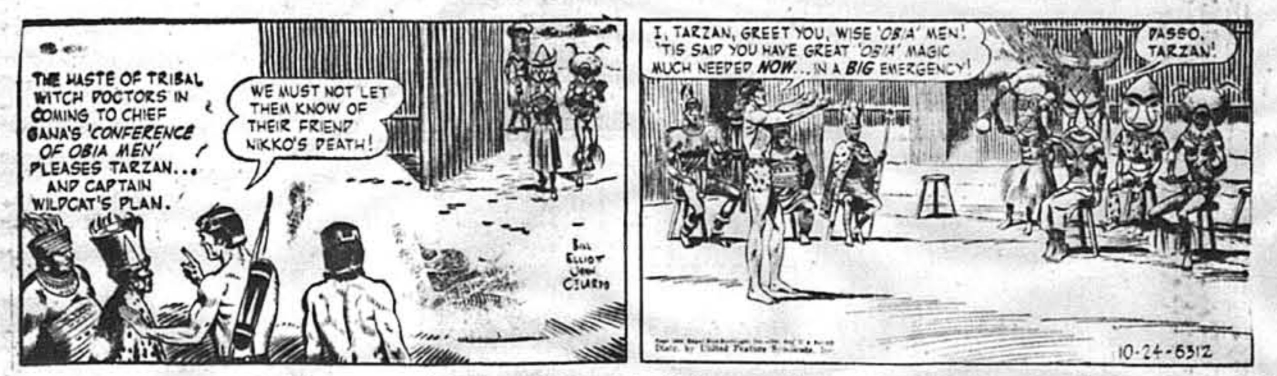
ДЖАНСОН СИТІ, Н. И. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 21 Відд. о год. 2 по пол. в залі Укр. Правосл. Церкви (Меморіял Сестер). С важливі справи. Проситься всіх прибути. — І. Бараник, секр.

БІНҐЕМПТОН, Н. И. Місячні збори 398-го Відд. о год. 2 по пол. в залі Укр. Правосл. Церкви в Джансон Сиіті (Меморіял Сентер). Проситься членство прибути. — В. Галич, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. 16 річні загальні збори Т-ва ім. Л. Мишуги — 153 Відд. о год. 10:30 ранку в домі спортового Т-ва Тризуб, 4932 Н. Брод вул. (долішня заля), з нормальним порядком нарад. Після заг. зборів відбудуться місячні, на яких будуть вибрані делеґати на 27 конвенцію УНС. На зборах можна вплачувати членські вкладки. По зборах — традиційна ґутірка з перекускою. І. Одежинський, гол., М. Прасіцький, касир, І. Скіра, секр., О. Луцький, заст. секр.

ТАРЗАН, Ч. 6312. Знахурі прибувають на конференцію

Поспіх, з яким знахурі різних племен йшли на „конференцію Ґани для мужів-„обія" подобався Тарзанові і сотникові Дикому Котові.

Не кажім їм про смерть їхнього приятеля Нікко!

Я. Тарзан, вітаю вас, мудрі мужі-„обія"!

Сказано тут, що ви маєте велику магічну силу „обія", яка тепер потрібна в часі великої загрози!

Так воно і є, Тарзане!